

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامائی

تبیین فرایند خلق موقعیت یادگیری در آموزش پرستاری: ارائه مدل نظری

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری تخصصی PhD
در رشته پرستاری

اساتید راهنما:

دکتر هومن شهسواری

دکتر مجتبی ویس مرادی

استاد مشاور: دکتر زهره پارسا یکتا

نگارنده: زهرا زارع

چکیده:

تبیین فرایند خلق موقعیت یادگیری در آموزش پرستاری: ارائه مدل نظری

مقدمه: مهارت مدرسین در خلق موقعیت پیشبرنده یا مطلوب یادگیری، یکی از ملزومات اثربخشی مدرس در آموزش است؛ در صورتی که مدرسین از چگونگی رخداد موقعیت یادگیری آگاه باشند و بتوانند آن را به گونه ای که یادگیری را القاء کند ساماندهی نمایند، نه تنها منجر به اثربخشی موقعیت های یادگیری رسمی می شوند، بلکه می توانند هر موقعیت معمول دیگر را به موقعیت یادگیری تبدیل نمایند. فرایند خلق موقعیت یادگیری در آموزش پرستاری، در متون آموزشی به خوبی تبیین نشده است. از اینرو هدف از مطالعه کنونی تبیین فرایند خلق موقعیت یادگیری در آموزش پرستاری و ارائه یک مدل نظری می باشد.

روش: برای دستیابی به هدف این مطالعه، پژوهشی کیفی با رویکرد نظریه زمینه ای انجام گردید. افراد شرکت کننده در این مطالعه شامل مدرسین و دانشجویان کارشناسی پرستاری بوده که در ابتدا به صورت مبتنی بر هدف به مطالعه وارد شده اند و سپس به صورت نظری، نمونه گیری تا رسیدن به اشباع اطلاعات ادامه یافت. ابزار اصلی جمع آوری داده ها مصاحبه بود. در مجموع تعداد ۲۶ مصاحبه عمیق انفرادی انجام گرفت. مصاحبه ها با روش کوربین و اشتراوس تحلیل شدند.

یافته ها: بر اساس تحلیل اطلاعات بدست آمده طبقات اصلی شامل آمادگی دانشجو برای یادگیری، موضوعات نهفته یادگیری در موقعیت، واکنش محیط به مدرس/دانشجو، همراستاسازی، صلاحیت مدرس پرستاری، حمایت سازمانی/جو آموزشی و پی آیند های خلق موقعیت یادگیری بودند. طبقه مرکزی مطالعه عبارت از "همراستاسازی عوامل کلیدی موقعیت در راستای یادگیری" بود.

نتیجه گیری: بر اساس نتایج مطالعه حاضر، فرآیند خلق موقعیت یادگیری در آموزش پرستاری، همراستاسازی عوامل کلیدی موقعیت در راستای یادگیری است که در زمینه ای از صلاحیت های مدرس و حمایت سازمانی/جو آموزشی در ایجاد یاددهی به مدرس کمک کرده و منجر به ارتقاء یادگیری در دانشجو می شود. به عبارتی فرآیند خلق موقعیت یادگیری، ابزار اساسی مدرس پرستاری جهت آگاهی از موقعیت یادگیری و در نتیجه استفاده مطلوب از این موقعیت ها در راستای ایجاد یادگیری است و می تواند سبب بهینه سازی زمان حضور دانشجو در موقعیت های یادگیری رسمی و غیر رسمی گردد.

واژه های کلیدی: آموزش پرستاری؛ موقعیت یادگیری؛ نظریه زمینه ای

Teheran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

Title:

**Exploration of the process of learning situation
creation in nursing education: A theoretical
model**

**A dissertation submitted as partial fulfillment of the requirements for
Doctor of Philosophy (PhD) Degree In Nursing**

Supervisors:

Dr. Hooman Shamsavari

Dr. Mojtaba Veismoradi

Consultant: Dr Zohre Parsa yekta

By Zahra Zare

2017

Abstract:

The process of creating a learning situation in nursing education: A theoretical model

Introduction: the ability of teachers to create an effective learning situation is one of the main requirements of effective teaching; teacher's awareness about how the learning situation occurs and can be organized to encourage learning not only lead to make formal learning situations effective, but also give the opportunity for converting any other situation to the learning situation. The process of creating a learning situation in nursing education is not well clarified in nursing literature. Therefore, the aim of this study was to explain the process of creating a learning situation in nursing education.

Method: In order to achieve the goal of this qualitative research study, a grounded theory was conducted. Study participants included undergraduate nursing students and nursing teachers who were initially entered into the study purposefully. The main tool used for data collection was interview. A total of 26 in-depth interviews were conducted and were analyzed using the Corbin and Strauss method.

Results: After analyzing the data, one core category and seven categories were appeared. The categories included: student readiness for learning, the learning potentials, Environmental reaction to teacher/student, aligning, nursing teacher competencies, organizational support/ learning climate, and the consequences of creating a learning situation. The core category of the study was "aligning key factors of situation for learning."

Conclusion: the process of creating a learning situation in nursing education is aligning key factors of situation for learning in the context of teacher competencies and organizational support / educational climate leading to effective learning. In other words, the process of creating a learning situation is a powerful tool for nursing teachers to be aware of any learning situation and be able to better use of those in conducting student learning, this process can make more effective the time of students in the formal and informal learning situations.

Key words: nursing education; learning situation; grounded theory